

EDITURA PARALELA 45

Editura Paralela 45
educational

Lucrarea este realizată în conformitate cu Programa școlară pentru disciplina **Limba și literatura română pentru clasa a VII-a**, aprobată prin O.M.E.N. 3393/28.02.2017.

Layout & DTP: Mariana Dumitru
Redactare: Magda Trandafir, Daniel Mitran
Credite foto: shutterstock.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CÎRSTEA, MIHAELA DANIELA

@vacantadevara.eu : Scrisorile verii : caiet de antrenament pentru

limba și literatura română : clasa a VII-a / Mihaela Daniela Cîrstea,

Laura Raluca Surugiu. - Pitești : Paralela 45, 2019

ISBN 978-973-47-2976-0

I. Surugiu, Laura

811.135.1

821.135.1.09

COMENZI - CARTEA PRIN POȘTĂ

EDITURA PARALELA 45

Bulevardul Republicii, nr. 148, Clădirea C1, etaj 4, Pitești,
jud. Argeș, cod 110177

Tel.: 0248 633 130; 0753 040 444; 0721 247 918

Tel./fax: 0248 214 533; 0248 631 439; 0248 631 492

E-mail: comenzi@edituraparelela45.ro

Copyright @ Editura Paralela 45, 2019

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

Mihaela Daniela CÎRSTEA
Laura Raluca SURUGIU

@vacantadevara.eu

Scrisorile verii

**Caiet de antrenament
pentru limba și literatura română
clasa a VII-a**

Editura Paralela 45

Scrisoarea I

... în care se vorbește despre un băiat năzdrăvan,
cu multă imaginație

către: adrian@vacantadevara.eu
subiect: Aventurile lui Tom Sawyer

Arad, 17 iunie 2018

Dragul meu Adrian,

Nu ți-am mai scris de câteva luni, fiindcă am fost foarte ocupată cu temele și antrenamentele la gimnastică (anul acesta am devenit campioană națională la sărituri). M-am antrenat aproape în fiecare zi și nu am mai avut timp de nimic altceva.

Dar să nu crezi că am uitat de promisiunea noastră – să ne scriem de fiecare dată când citim ceva interesant. Ei bine, am dat peste o carte care sigur îți va plăcea: „Aventurile lui Tom Sawyer” de Mark Twain. Personajul principal face numai nebunii, e într-o continuă aventură și se distrează cu prietenii săi, uneori chiar exagerând. De exemplu, în capitolul pe care ți-l trimit, Tom se întoarce acasă după o perioadă atât de mare de absență, încât ajunge să fie dat dispărut. Apare exact la... înmormântarea lui (da, bieții oameni îl considerau mort!) și... mai bine te las să citești.

Aștept impresiile tale de lectură, iar dacă vrei, îți trimit cartea.

Cu drag, 😊
Ilinca

Capitolul al XIX-lea

Asta fusese marea taină a lui Tom – planul de a se înapoia acasă împreună cu frații săi pirați și de a lua parte la propria lor înmormântare. Sâmbătă, pe înserat, trecură apa către malul dinspre statul Missouri – călare pe un buștean și vâslind din mâini. Debarcară la vreo nouă kilometri mai la vale de târgușor, dormiră până spre ziuă în pădurea din marginea târgului, iar apoi se furișară pe drumeaguri lăturalnice, sfârșindu-și somnul sus, în galeria bisericii, printre băncile stricate care zăceau acolo vraise.

Luni, în timpul gustării de dimineață, mătușa Polly și Mary se arătară foarte drăgăstoase cu Tom și foarte atente față de dorințele lui. Se vorbi cu mult mai mult ca de obicei. Cu acest prilej, mătușa Polly spuse:

– De, Tom, nu zic că n-a fost o glumă strașnică... să lăsați să se perpească o lume-ntreagă, aproape o săptămână ca să vă distrați voi, băieții; da-i păcat că te-a răbdat inima să mă lași pe mine să mă amărăsc atâta. Dacă ai putut trece apa pe-un buștean ca să te duci la înmormântarea ta, puteai s-o mai treci și-altă dată, ca să-mi dai de știre că nu ești mort, ci doar fugit de-acasă.

– Da, zău, Tom, c-ai fi putut să faci asta, spuse Mary, și cred c-o și făceai, dacă-ți dădea prin gând.

– Ai fi făcut-o, Tom? Întrebă mătușa Polly, luminându-se la față în așteptarea răspunsului. Hai, zi! Făceai asta dacă-ți dădea prin gând?

– Hm, de! Știu și eu? Ne-ar fi stricat tot planul.

– Tom, eu credeam că atâtica ții și tu la mine, spuse tușa Polly cu glas mâhnit, care-l făcu pe băiat să se simtă prost. Tot era ceva dacă te gândeai măcar la una ca asta, chiar dacă, până la urmă, să zicem că n-o făceai.

– Lasă, mătușică, nu-i nimic, nu-ți fă inimă rea din atâta lucru, sări Mary. Nu știi cât de zăpăcit e Tom? Totdeauna se pripește și de-aia nu-i dete prin gând să facă ce trebuie.

– Cu atât mai rău! Lui Sid i-ar fi trecut prin minte! Și nu numai atât, dar Sid chiar c-ar fi venit să-mi dea de știre. Tom,

când o să-ți aduci aminte odată și-odată o să fie prea târziu și o să-ți pară așa de rău că n-ai ținut mai mult la mine și că nu te-ai purtat mai bine. Și ți-ar fi fost atât de ușor.

– Mătușico, de ce vorbești așa? Știi foarte bine că țin la tine, spuse Tom.

– Aș ști mai bine dac-ai dovedi-o prin purtarea ta.

– Acum îmi pare rău că nu mi-a dat prin gând, zise Tom cu glas de căință, da' să știi că într-o noapte te-am visat. Tot e ceva, nu?

– Mare lucru nu e, să viseze știe și cotoiul, dar tot e mai bine ca nimic. Și ce-ai visat?

– Uite, miercuri noaptea am visat că tu ședeai colo lângă pat, Sid șede pe lada de lemne, iar Mary alături de el.

– Așa și ședeam. Așa ședeam totdeauna. Îmi pare bine că-n visele tale ți-ai adus aminte măcar de atâta lucru. (...)

– Da, acuma-mi amintesc deslușit tot visul. După aia, tu ai zis de mine că nu-s rău, ci doar poznaș și neastâmpărat și că nu-mi dau seama ce fac, ca un mânz, parc-ai spus, sau așa ceva.

– Da, așa am spus! Doamne, Dumnezeu! Nemaipomenit! Hai, zi-nainte, Tom!

– Și apoi ai început să plângi.

– Da, da, așa e. N-am plâns eu numai atunci... Ei, și după aia?

– După aia, a-nceput și doamna Harper să plângă și să spuie c-așa era și Joe al ei și că-i pare rău că-l bătuse pentru c-ar fi șterpelit smântâna pe care-o aruncase ea cu mâna ei.

– Tom, să știi că intrase-n tine Duhu Sfânt și te făcuse proroc! (...)

Copiii s-au dus la școală, iar bătrâna – la doamna Harper, ca să-i povestească visul minunat al lui Tom. Pe când ieșea din casă, Sid fu destul de înțelept încât să nu rostească tare ce era în gândul lui și anume: „Cam străvezie poveste. Atâta vis lung și fără nicio greșeală!”

Ce mai erau devenise Tom! Acum nu mai umbla ținând sau sărind ca un cal năvălaș, ci cu pas legănat și plin de demnitate, cum se cuvenea unui pirat care simțea ochii lumii ațintiți asupra sa. Vezi bine c-așa era. Încearca să nu dea atenție privirilor și vorbelor care se schimbau când trecea el, dar le sorbea cu nesaț și toate îl ungeau la inimă. Băieții mai mici se îmbulzeau pe urmele lui, mândri de a fi văzuți cu el și răbdați pe lângă dânsul, de parc-ar fi fost toboșarul unei defilări sau elefantul care conduce menajeria la intrarea în târg. Băieții de-o seamă cu el se făceau a nu ști că fusese plecat, dar în sinea lor se prăpădeau de invidie. Ar fi dat orice să aibă pielea lui tuciurie și tăbăcită de soare dar și faima lui strălucită. Tom însă nu s-ar fi lipsit de ele nici în schimbul unui circ întreg.

La școală, copiii făceau atâta caz de el și de Joe, sorbindu-i din ochi cu așa o admirație, încât nu trecu mult și celor doi eroi nici cu prăjina nu le mai ajungeai la nas. Ei începură să povestească nesățioșilor ascultători peripețiile prin care trecuseră, dar povestea nu avea decât început, căci sfârșit era puțin probabil să aibă vreodată, cu așa o închipuire bogată ca a lor. Iar când, în cele din urmă, și-au scos lulelele și-au început a se plimba, pufăind cu seninătate, gloria lor ajunse la apogeu.

Tom hotărî că acumă putea să nu-i mai pese de Becky Thatcher. Gloria îi ajungea. Va trăi pentru glorie. Acum, că el ajunsese o persoană atât de cunoscută, poate că ea va voi să se împace. Foarte bine, n-avea decât! O să vadă ea că știa și el să fie nepăsător. Curând sosi și Becky. Tom se făcu că n-o vede. Se îndepărtă și, alăturându-se unei cete de băieți și fete, începu să povestească. Băgă de seamă că ea alerga veselă de colo până colo, cu fața îmbujorată și cu ochii jucăuși, făcându-se că-și fugărește colegii și râzând în hohote când prindea pe câte unul. Nu-i scăpă faptul că prindea mereu pe cineva chiar în apropierea lui și că de fiecare dată arunca spre el o privire plină de tâlc. Treaba asta nu făcea decât să-i satisfacă din plin păcătoasa vanitate. Astfel, în loc să obțină rezultatul dorit, l-a întăritat și mai mult, iar acum el evita cu tot dinadinsul să se trădeze că o știe în apropiere.

În cele din urmă, ea încetă să mai zburde. Se plimba nehotărâtă de colo până colo, scoțând uneori câte-un suspin și aruncând către Tom priviri furișe, pline de așteptare. Observă că Tom vorbea cu Amy Lawrence mai mult decât cu oricine altcineva. Îi trecu un junghi prin inimă și se simți deodată neliniștită, stânjenită. Încercă să plece, dar picioarele o trădară; în loc să se depărteze, se dădură mai aproape de grupul în care se afla Tom. Acesta dădu a înțelege că avea treburi serioase, niște lucruri care trebuiau neapărat rezolvate și că era cam târziu.

(Mark Twain, *Aventurile lui Tom Sawyer*)

către: ilinca@vacantadevara.eu
subiect: Re: Aventurile lui Tom Sawyer

Orăștie, 20 iunie 2018

Dragă Ilinca,

Îmi pare așa de bine că mi-ai scris! Să știi că și eu m-am gândit la tine. Te felicit pentru titlul de campioană, e rezultatul unor ani de muncă și de sacrificiu.

Ce text interesant mi-ai trimis! M-am distrat foarte mult și m-a amuzat întâmplarea. Cu toate acestea, nu cred că Tom a procedat chiar cum trebuie, fiindcă a fugit de acasă și, în loc să își liniștească familia, a preferat să își continue aventura cu pirați.

Cât despre carte, am împrumutat-o de la biblioteca școlii. După ce o termin, îți mai scriu.

Te îmbrățișez cu drag, 😊
Adrian

Dragul meu prieten,

Ce mult mă bucur să te regăsesc la fel de pasionat de cărți ca până acum! Cum mă știi, nici eu nu mă las mai prejos și te provoc prin întrebările și exercițiile de mai jos. Ca de obicei, sunt sigur că te vei descurca de minune!

Te aștept apoi cu noi experiențe interesante!

Te salut, 😊
Lecturici

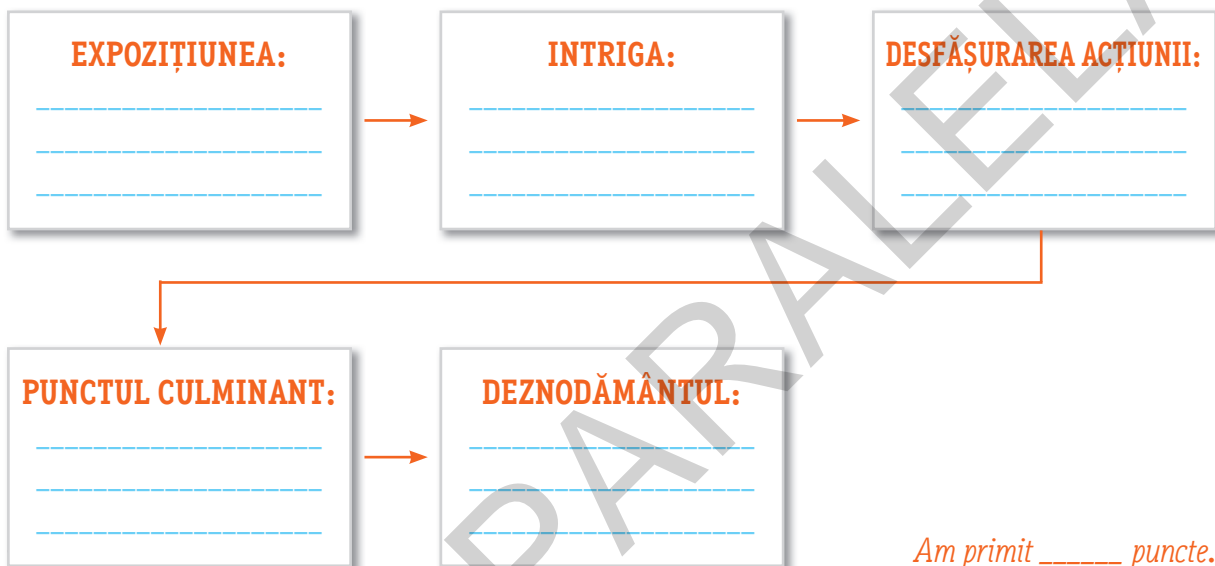
Scrisoarea I

Descoperim textul cu Lecturici!

Pentru fiecare rezolvare corectă vei primi câte două puncte. Succes!

- 1 Lecturici se simte foarte obosit și nu reușește să stabilească în mod corect ideile principale ale fragmentului dat. Îl ajuți să completeze diagrama următoare, în ordinea momentelor subiectului?

- 2 Completează enunțurile cu informațiile potrivite din textul dat:

- Copiii conduși de Tom trecură apa către malul dinspre statul Missouri _____.
- Mary credea că Tom este _____.
- Sid gândea că povestea lui Tom era _____.
- La școală, copiii îi priveau pe Joe și pe Tom _____.
- Becky se simțea neliniștită deoarece _____.

Am primit _____ puncte.

- 3 Încercuiește varianta corectă de răspuns:

- Planul lui Tom era:
 - să sperie oamenii din biserică;
 - să nu mai meargă la școală;
 - să se întoarcă la propria înmormântare;
 - să o impresioneze pe Becky.
- Tom îi mărturisi mătușii sale că:
 - e obosit;
 - a visat-o;
 - a suferit de foame;
 - s-a rătăcit cu barca pe fluviu.

- La școală, Tom se simțea:
a. ignorat de colegi; **b.** nefericit; **c.** trist; **d.** ca un erou.
- Tom hotărî să renunțe la Becky:
a. fiindcă era îndrăgostit de Amy; **b.** deoarece îi ajungea gloria; **c.** întrucât fata îl enerva.

Am primit _____ puncte.

4 Formulează răspunsuri potrivite pentru întrebările mai jos:

- Ce îi reproșează mătușa Polly lui Tom?

- Care este atitudinea colegilor de școală față de Tom?

- Ce atitudine are Tom față de Becky?

- Crezi că Tom are dreptate să se simtă mândru de faptele sale? Ai vreun sfat pentru el?

Am primit _____ puncte.

5 Realizează o scurtă descriere a personajului principal, valorificând două mijloace de caracterizare diferite.

Am primit _____ puncte.

Scrisoarea I

Mai aproape de text!

Pentru fiecare rezolvare corectă vei primi câte două puncte. Succes!

- 1 Scrie câte un sinonim pentru fiecare cuvânt subliniat din primul paragraf al textului:

taină – _____ se furișară – _____
buștean – _____ lăturalnice – _____

Am primit _____ puncte.

- 2 Explică folosirea semnelor de punctuație și de ortografie în fragmentul următor:

– Lasă, mătușică, nu-i nimic, nu-ți fă inima rea din atâta lucru, sări Mary. Nu știi cât de zăpăcit e Tom?

Am primit _____ puncte.

- 3 Completează tabelul de mai jos cu informațiile solicitate. Privește cu atenție cuvintele subliniate în fragmentul extras din textul citat:

Vezi bine c-așa era. Încearca să nu dea atenție privirilor și vorbelor care se schimbau când trecea el, dar le sorbea cu nesaț și toate îl ungeau la inimă. Băieții mai mici se îmbulzeau pe urmele lui, mândri de a fi văzuți cu el și răbdați pe lângă dânsul, de parc-ar fi fost toboșarul unei defilări sau elefantul care conduce menajeria la intrarea în târg.

Cuvântul	Partea de vorbire	Funcția sintactică
bine		
privirilor		
când		
lui		
dânsul		

Am primit _____ puncte.

- 4 Transcrie din povestire trei atribute adjectivale exprimate prin părți de vorbire diferite și precizează aceste părți de vorbire:

a. _____
b. _____
c. _____

5 Transcrie, din text, un atribut substantival prepozițional. Precizează cazul substantivului.

Am primit _____ puncte.

6 Alege varianta corectă de răspuns:

- În enunțul „Luni, în timpul gustării de dimineață, mătușa Polly și Mary se arată foarte drăgăstoase cu Tom și foarte atente față de dorințele lui.” există:
a. două complemente circumstanțiale de timp; b. trei complemente circumstanțiale de timp;
c. un complement circumstanțial de timp.
- Cuvântul subliniat din enunțul „Gloria îi ajungea.” are funcția sintactică de:
a. complement direct; b. subiect; c. nume predicativ.
- În enunțul „– Aș ști mai bine dac-ai dovedi-o prin purtările tale”, predicatle sunt exprimate prin verbe la modul:
a. indicativ; b. conjunctiv; c. condițional-optativ.
- Adverbul subliniat în enunțul „Foarte bine, n-avea decât!” este la gradul:
a. superlativ absolut; b. superlativ relativ de superioritate; c. comparativ de superioritate.

Am primit _____ puncte.

Exercițiul lui Lecturici!

Imaginează-ți că ești Tom și că dorești să îi ceri iertare mătușii Polly. Redactează un bilet în care să îți exprimi gândurile și regretul față de suferința provocată.

☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	
☐	

Hoinari prin vacanță!

Ce ați face dacă ați avea șase mii de dolari în monede de aur? Dar douăsprezece mii? Nu știu cât ar valora astăzi, dar se pare că, pentru doi băieți americani care au acționat ca la carte, înainte de Războiul Civil American, însemna o avere fabuloasă.(...)

Tom simte nevoia să trăiască pe muchie de cuțit, așa cum Huck face deja. Tom este un aventurier teribilist, Huck este un hoinar cerebral. Tom nu se dă în vânt după convenții și modele, Huck trăiește neconvențional. Amândoi par niște pungași de condamnat la prima vedere, dar în situații-limită se lasă conduși de principii, devin scrupuloși, plini de omenie și dau dovadă de caracter mare și de eroism. Iar între cei doi este o prietenie de nestrămutat, așa cum cele două cărți sunt de nedespărțit.

Pentru cei care nu au citit romanul, nu o să stric plăcerea povestind prea mult *Aventurile lui Tom Sawyer*, una dintre cele mai căutate cărți de aventuri din toate timpurile. Autorul cărții, Mark Twain, a publicat romanul la maturitate (avea 41 de ani), mărturisind în prefață că i-a avut în minte atât pe cei mici, cât și pe cei mari:

„Deși am scris povestirea de față mai mult pentru a dărui câteva clipe de delectare tineretului, nădăjduiesc că ea va fi luată în seamă și de oamenii mari, căci gândul meu este să le reamintesc în mod plăcut cum erau și ei odinioară, cum simțeau, cum gândeau, ce vorbeau și ce năzbâții puneau uneori la cale.”

Chiar așa... Hai să comparăm năzbâțiile noastre copilărești cu ale lui Tom Sawyer. Vă asigur că acest băiat are darul de a ne pune la grea încercare atât imaginația, umorul, cât și capacitatea de a discerne binele de rău. Pentru că una e să pleci de acasă și să-i lași pe ai tăi să te creadă mort până când hotărâști că a sosit momentul potrivit pentru o revenire în plină glorie și alta e să aduci puțină variație la școala și la slujba de duminică, uneori atât de previzibile și uzate, cu teme atât de mult repetate, încât auditoriul, fără voie, ațipește, riscând să fie ars pe loc de flăcările gheenei. Cu alte cuvinte, Tom Sawyer exagerează uneori în rău alteleori în bine și de aceea acțiunile lui sunt discutabile, dar se salvează categoric în fața cititorului când te aștepți mai puțin prin intervenții de toată lauda. Câți dintre noi am avea curajul să spunem ce am văzut, dacă s-ar întâmpla să fim martorii unui omor; să facem lumină într-un caz în care probele incriminează la prima vedere un om nevinovat și, condemnându-l la moarte sigură, lasă adevăratul făptaș în libertate? Și câți dintre noi am consimți să luăm bătaie în locul unei fete cu care suntem certați, pe jumătate înduioșați de pedepsirea acesteia, pe de-altă parte ținând o împăcare înduioșătoare la final?

Nu-i de mirare că până și un model de seriozitate, cinste și rigoare, precum mătușa Polly, ea care își luase responsabilitatea creșterii și educării lui Thomas, băiatul surorii sale răposate, începuse să creadă că este depășită de situație. (...)

Rămâne să citiți cartea ca să aflați toate întâmplările și toate năzdrăvăniile puse la cale de Tom și prietenii săi. Nu ne despărțim înainte de a preciza că Tom Sawyer nu este într-un tot un personaj inventat. Autorul mărturisește în prefața cărții: Huck Finn este un personaj real. Tom Sawyer, de asemenea, dar nu de sine stătător, căci figura lui e o îmbinare de caractere. Scriitorul completează ulterior această declarație, cu alte detalii. La conturarea personajului său au contribuit se pare

portretul din copilărie al autorului însuși precum și trăsăturile unor colegi de-ai săi: John Briggs și Will Bowen. În realitate, numele lui Huckleberry Finn, un prieten din copilărie, era Tom Blankenship.

Cât despre întâmplări... ele sunt inspirate din cele petrecute în orașelul real Hannibal (St. Petersburg, în carte) din statul Missouri, în care și-a petrecut copilăria scriitorul. Mark Twain ne comunică tot în prefață că mai toate aventurile descrise în cartea aceasta sunt întâmplări adevărate; una sau două dintre ele sunt ale mele proprii, celelalte sunt ale foștilor mei colegi de școală.

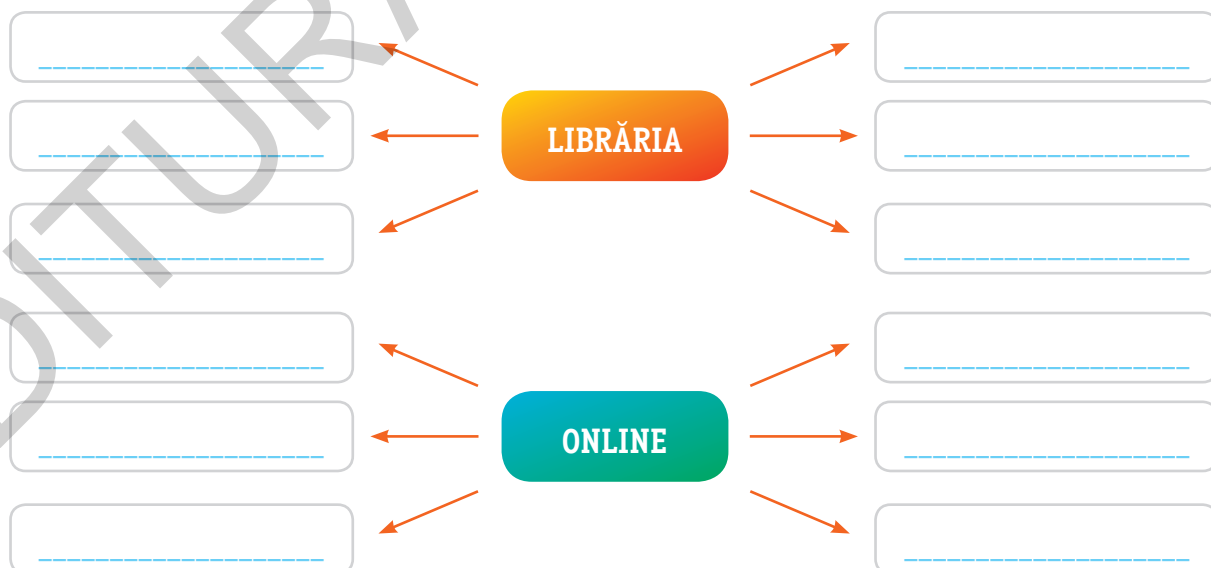
Mie nu mi-a mai rămas cu această recenzie decât să vă dau o idee: investiți puțin timp în lectura unei cărți, aceeași care de mai bine de un secol seduce generații de cititori: *Aventurile lui Tom Sawyer* de Mark Twain.
(după <http://www.cartiletinerilor.com/aventurile-lui-tom-sawyer-mark-twain/>)

- 1 Notează trei aspecte care ți s-au părut interesante în prezentarea romanului lui Mark Twain.

- 2 Care sunt criteriile la care apelezi când vrei să cumperi o carte? Argumentează-ți punctul de vedere.

- 3 Când vrei să cumperi o carte, mergi în librărie sau comanzi online?

Notează, pentru fiecare modalitate de a cumpăra o carte, câte trei avantaje/dezavantaje, completând imaginile de mai jos.

Scrisoarea a II-a

... în care se vorbește despre frumusețea ploii
oglindită în versuri

către: andreea@vacantadevara.eu

subiect: Versuri despre ploaie

Mamaia, 22 iunie 2018

Bună, Andreea!

Știu că am promis să îți scriu o scrisoare, dar m-am gândit că trimiterea unui e-mail e mai rapidă. În plus, eu cred că poșta electronică are mai multe avantaje: mesajul ajunge mai repede la destinatar, nu mai sunt probleme cu descifrarea scrisului și pot atașa imediat orice doresc.

De fapt, ți-am și atașat două poezii despre ploaie. De ce despre ploaie? Ei bine, fiindcă cinci zile cât am stat la mare a plouat întruna și am dorit mult să aflu cum descriu poeții acest fenomen, atât de neplăcut în ce mă privește.

Am ales două poezii, diferite din punctul de vedere al emoției transmise. Să îmi spui care ți-a plăcut mai mult.

Irina 😊

A Un vânt răzleț își șterge lacrimile reci
pe geamuri.

Plouă.

Tristeți nedeslușite-mi vin, dar toată durerea,
ce-o simt n-o simt în mine,
în inimă,
în piept,

ci-n picurii de ploaie care curg.

Și altoită pe ființa mea imensa lume
cu toamna și cu seara ei
mă doare ca o rană.

Spre munți trec nori cu ugerile pline.
Și plouă.

(Lucian Blaga, *Melancolie*)

Cuprins

Scrisoarea I – se poate citi la pagina **4**

În care se vorbește despre un băiat năzdrăvan, cu multă imaginație

Scrisoarea II – se poate citi la pagina **14**

În care se vorbește despre frumusețea ploii oglindită în versuri

Scrisoarea III – se poate citi la pagina **22**

În care este prezentată o familie din Bărăgan, dar și viața grea pe malul Dunării

Scrisoarea IV – se poate citi la pagina **32**

În care e prezentată o minunată poveste cu un nepot și o bunică

Scrisoarea V – se poate citi la pagina **42**

În care este prezentată modalitatea prin care se rezolvă situația școlară a unui elev leneș... dar cu multe cunoștințe

Scrisoarea VI – se poate citi la pagina **50**

În care se vorbește despre adaptarea echipajului de pe goeleta *Speranța* în Țara de Foc

Scrisoarea VII – se poate citi la pagina **58**

În care se vorbește despre prietenie, despre modelele pe care ni le alegem de-a lungul vieții...

Scrisoarea VIII – se poate citi la pagina **66**

În care facem cunoștință cu romanul istoric

Scrisoarea IX – se poate citi la pagina **76**

În care este lăudată frumusețea naturii, indiferent de anotimp...

Scrisoarea X – se poate citi la pagina **84**

În care personajul-narator prezintă o întâmplare din propria copilărie

